TISZABEZDÉD KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL
✉: 4624 Tiszabezdéd, Kossuth út 47.
☎: 06 (45) 440-405
E-mail: polgarmester@tiszabezded.hu

Ügyiratszám: TB/1028-1/2025.

-A Képviselő-testülethez-

Beszámoló az Önkormányzat 2024. évi gyermekvédelmi és gyermekjóléti tevékenységéről

Előkészítette: dr. Battyányi Ágnes jegyző, Orosz Tímea intézményvezető, Szőgyényiné Kovács Bettina szociális és gyámügyi ügyintéző
Előterjesztő: Daku Attila polgármester

Az elfogadáshoz szükséges döntés típusa: egyszerű többséggel elfogadott határozat szükséges
Nyilvános ülésen tárgyalandó!

Törvényességi szempontból megfelel:

dr. Battyányi Ágnes
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés alapját, tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. Korm. rendelet 10. melléklete határozza meg.

Kötelezettségünknek eleget téve a beszámolót a jegyzői gyámhatóság valamint a Mándoki Térségi Szociális Központ intézményvezetője közösen készítette el.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően határozatát meghozni szíveskedjen.

Tiszabezdéd, 2025. április 10.

Daku Attila
polgármester

Tiszabezdéd Község Önkormányzata

Határozati javaslat

Tiszabezdéd Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2025. (IV. ....)

h a t á r o z a t a

- **Az Önkormányzat 2024. évben végzett gyermekvédelmi és gyermekjóléti tevékenységével kapcsolatos értékelés elfogadásáról -**

A Képviselő-testület:

1. A Tiszabezdéd Község Önkormányzata által a 2024. évre a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásról készített átfogó értékeléssel kapcsolatos előterjesztést megtárgyalta, és azt a határozat melléklete szerinti tartalommal **e l f o g a d j a .**

2. Felhívja tisztségviselőit, hogy az étékelés- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel - gyámhatóság részére történő megküldésétől határidőben gondoskodjon.

Felelős: jegyző
Határidő: 2025. május 31.

A határozatról értesülnek:

1. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály (hivatali kapu útján)
2. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztály (TFÍK útján)
3. Mándoki Térségi Szociális Központ (elektronikus úton)
4. Irattár

Tiszabezdéd, 2025. április „..."

Daku Attila sk.
polgármester

dr. Battyányi Ágnes sk.
jegyző

Beszámoló

a Tiszabezdéd községben

2024. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységről

Készítette: dr. Battyányi Ágnes jegyző, Orosz Tímea intézményvezető

Tiszabezdéd, 2025. április 10.

Záradék: Tiszabezdéd Község Önkormányzata Képviselő-testülete …./2024. (IV.…) határozatával jóváhagyta.

Tiszabezdéd, 2025. április 22.

Daku Attila
polgármester

Tiszabezdéd község szerepel a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet szerinti jelentős munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékében, így azon települések közé tartozik, ahol számottevő a nehéz szociális és anyagi körülmények között élő, segítségre, sok esetben anyagi támogatásra szoruló család.

Ezen megállapítást az Önkormányzat rendelkezésére álló számadatok, valamint a mindennapi tapasztalatok támasztják alá, amelyek következő részben kerülnek kifejtésre.

I. Demográfia

2024. december 31-én összlakosság 1893 **fő (ezen belül 957 férfi, 936 nő)** volt ezen belül a gyermekkorúak száma az alábbiak szerint alakult.

Korcsoport	Férfi (fő)	Nő (fő)	Összesen (fő)
0-3 év	43	46	**89**
4-7 év	47	38	**85**
8-14 év	70	64	**134**
15-18 év	46	33	**79**
Összesen:	**206**	**181**	**387**

(Forrás: BM települési statisztikai adatok 2024.12.31.)

A 2024. évi népesség-statisztika alapján a rendelkezésre álló számadatokat összegezve a teljes állandó lakosság számához arányosítva **a gyermekkorúak 20 %-os arányban** vannak jelen a településen, ez a korábbi évekhez képest nem változott.

I. A támogatások alakulása a 2024. évben

A településen nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások (pénzbeli és természetbeni ellátások)

1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A jegyző, mint I. fokú gyámhatóság által a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a jogosultsági feltételeknek megfelelő gyermekek részére megállapított támogatás.

2024. december 31-én **178 fő** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ebből **165 fő kiskorú, 13 fő nagykorú.** A 2024. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló **kérelem elutasításra 16 fő kérelmező esetében** került sor.

A Gyvt. 20/A. § (1)-(2) bekezdései alapján **2024. augusztus** hónapban **162 fő (összesen: 1 050 500 Ft összegben), 2024. november** hónapban **164 fő (1 061 500 Ft összegben)** részesült pénzbeli támogatásban, az alábbi táblázat szerinti bontásban.

Pénzbeli támogatás						
Időszak	**alapösszeg 6 000 Ft/fő**		**emelt összeg 6 500 Ft/fő**		**összesen**	
	kiskorú	*nagykorú*	*kiskorú*	*nagykorú*	*kiskorú*	*nagykorú*
2024. augusztus	3	2	149	8	152	10
2024. november	7	2	148	7	155	9

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez szorosan kapcsolódóan kerül bemutatásra a településen élő valamint a helyi köznevelési intézményekben jogviszonnyal rendelkező hátrányos helyzetű valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:[1]

a) **Tiszabezdéd községben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma:**

Óvodás gyermekek	Hátrányos Helyzetű (fő)	Halmozottan Hátrányos Helyzetű (fő)	Összesen (fő)
	21	**12**	**33**
Általános iskolás gyermekek	Hátrányos Helyzetű (fő)	Halmozottan Hátrányos Helyzetű (fő)	Összesen (fő)
	56	**11**	**67**
Középiskolás gyermekek	Hátrányos Helyzetű (fő)	Halmozottan Hátrányos Helyzetű (fő)	Összesen (fő)
	24	**1**	**25**
Mindösszesen:	**101**	**24**	**125**

b) A Tiszabezdéd községben működő **Tiszabezdédi Óvoda és Bölcsőde** (4624 Tiszabezdéd, Sport utca 7.) és **a Lónyay Menyhért Általános Iskola Tiszabezdédi Tagintézménye** (4624 Tiszabezdéd, Kossuth út 1.) feladatellátási helyen intézménybe járó, lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma:

Óvodás gyermekek	Hátrányos Helyzetű (fő)	Halmozottan Hátrányos Helyzetű (fő)	Összesen (fő)
	21	**12**	**33**

[1] Jegyzői adatszolgáltatás az hátrányos valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámáról, 2024. január.

Általános iskolás gyermekek	Hátrányos Helyzetű (fő)	Halmozottan Hátrányos Helyzetű (fő)	Összesen (fő)
	56	**11**	**67**

Látható, hogy 387 gyermekből 2024 augusztusában 162 gyermek érintett rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel, novemberben pedig 164. Ez a gyermekkorú lakosságból több mint 40%-os arányt jelent. Vannak olyan „gyermekek, akik bár betöltötték a 18. életévüket, még szakképzés illetve a felsőfokú tanulmányok ideje alatt jogosultak a kedvezményre. Ők kevesebben vannak, összesen 9-10 fő.

A hátrányos helyzetűek aránya 26% az összesen itt élő gyermekek létszámából, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményes gyermekekből ez kb. a ¾-e, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében ez 6 %, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményesek közül közel 15%-ban halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek a településen.

1.2. Helyi önkormányzati rendeletben biztosított támogatások

Tiszabezdéd Község Önkormányzata Képviselő-testületének ***a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 15/2022. (X.03.) önkormányzati rendelete*** (a továbbiakban: Rendelet) alapján a 2024. évben az alábbi támogatásokat állapította meg az Önkormányzat:[2]

Támogatás megnevezése	A megállapított jogosultságok száma (db)	Az elutasított kérelmek száma	Az egy jogosult részére megállapítható támogatás összege	A 2024. évben megállapított támogatás összege
Települési beiskolázási támogatás	**83**	**7 (jövedelemhatár túllépése miatt)**	**-**	**1 945 000,-Ft**
nappali tagozatos felsőfokú tanulmányok 25. éves életkorig	16	2	40 000 Ft/jogosult	640 000,-Ft
nappali tagozatos középfokú tanulmányok 23. éves életkorig	20	3	30 000 Ft/jogosult	600 000,-Ft
nappali tagozatos kiskorú	47	2	15 000 Ft/jogosult	705 000,-Ft

[2] Kivonat a Tiszabezdéd Község Önkormányzata Képviselő-testülete részére a polgármesterre, a jegyzőre valamint a Szociális és Ügyrendi Bizottságra/ Ügyrendi Bizottságra átruházott hatáskörben nyújtott szociális támogatásokról készült beszámolóból.

Gyermekétkeztetés támogatása	valamennyi normatív kedvezményben nem vagy részben részesülő helyi általános iskolás és óvodás	0	a havi étkezési térítési díjhoz igazodik	**Ft**

Ezek közül a gyermekeket közvetlenül érintő támogatás volt az iskolakezdéshez biztosított **beiskolázási támogatás**, amelyet a **Rendelet alapján a következő feltételeknek megfelelően lehetett igénybe venni:**

*„**12. §** (1) Települési beiskolázási támogatásra jogosult az a Tiszabezdéd községben állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező személy, akinek a családjában általános iskolában, gimnáziumban, szakközépiskolában, szakiskolában nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek, vagy főiskolán, egyetemen hallgatói jogviszonyban álló nappali tagozatos fiatal felnőtt él, és*
*a) a család egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg a **142 500 Ft-ot,***
*b) a gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetében a **171 000 Ft-ot.***
(2) A beiskolázási támogatás a középfokú tanulmányokat folytatók esetében az első szakma vagy érettségi megszerzéséig, a felsőfokú tanulmányok esetében a fiatal felnőtt 25. életévének betöltéséig állapítható meg.
(2a) Nem állapítható meg települési beiskolázási támogatás azon kérelmezők részére, akik a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek.
(3) A települési beiskolázási támogatás évente egy alkalommal állapítható meg.
*(4) A települési beiskolázási támogatás iránti kérelmeket a rendelet 4. mellékletét képező formanyomtatványon lehet benyújtani **minden év szeptember 1. napjától október 15.** napjáig terjedő időszakban. A kérelmek benyújtására megállapított határidő jogvesztő.*
(5) Az iskolai tanulmányok folytatásának igazolására a kérelmezőnek a támogatás megállapítására irányuló kérelem benyújtásakor 30 napnál nem régebbi iskola-látogatási, illetve hallgatói jogviszony-igazolást kell csatolni.
(6) A települési iskoláztatási támogatás összege:
a) az általános iskolások esetében 15 000 Ft,
b) a középiskolai tanulók esetében 30 000 Ft,
c) a főiskolások, egyetemisták esetében 40 000 Ft."

Gyermekétkeztetési támogatást nyújt az Önkormányzat az alábbiak szerint:

***8. §** (1) Rendszeres természetbeni támogatásra jogosult helyi köznevelési intézményben jogviszonnyal rendelkezők étkeztetési támogatása jogcímen az a személy, akinek gyermeke a Tiszabezdéd községben lévő köznevelési intézményben óvodai nevelési, vagy tanulói jogviszonyban áll és gyermeke az intézményben nyújtott étkezésben vesz részt. A támogatás az nevelési - oktatási napok után jár.*
(2) A kérelmező az (1) bekezdésben megállapított természetbeni támogatásra azon mértékig jogosult, ameddig egyéb jogcímen és forrásból étkeztetési kedvezményben nem részesül, és
*a) a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a **142 500 Ft-ot,***
*b) a gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetében a **171 000 Ft-ot.**"*

A szociális keret terhére valamennyi normatív kedvezményben nem vagy részben részesülő helyi általános iskolás és óvodás támogatásban részesült az Önkormányzat segítségével.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes **szünidei gyermekétkeztetésre** is jogosultak, amelyeknek száma a következőképpen alakult a tavalyi év folyamán:[3]

Szünet	Óvoda	Általános Iskola	Középiskola	Összesen
Téli	4	22	6	32
Tavaszi	-	15	5	20
Nyári	11	51	11	73
Őszi	-	24	10	34

1.3. Egyéb támogatások

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság segítségével **az RSZTOP 1.1.1. pályázat** keretében kapnak élelmiszercsomagot a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 0-3 éves korú gyermekeket nevelő családok.

2. Az Önkormányzat által megpályázott nyári diákmunka programokban való részvétel biztosítása

A tavalyi évben is sikerült részt venni a Járási Foglalkoztatási Osztály által szervezett nyári diákmunka programban, amelynek keretében a jelentkező fiatalok közül elsősorban a rászoruló diákok kerültek kiválasztásra. **Összesen 12 főt** foglalkoztattunk a nyári szünet ideje alatt.

Tiszabezdéd Község Önkormányzata mindezen a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokkal tudja segíteni közvetlenül vagy közvetett módon a településen élő gyermekek és a gyermeket nevelő családok helyzetét, amelyek lényegében mind preventív jellegű intézkedéseknek minősülnek a veszélyeztetettség kialakulása vonatkozásában.

III. A Mándoki Térségi Szociális Központ gyermekjóléti szolgáltatás területén végzett tevékenysége

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény hatálya alá tartozó személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás.
A gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat keretében, a családsegítéssel integráltan működik, melynek értelmében a szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés feladatait is.

Gyermekjóléti szolgálat működtetésére a polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat köteles. A közös önkormányzati

[3] Készült a 2024. év végi elszámolásának adatai alapján.

hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki.

Ugyanakkor 2016. január 1-jétől a járásszékhely település köteles gyermekjóléti központot működtetni, melynek ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

Tiszabezdéd településen a gyermekjóléti szolgálat tekintetében Tiszabezdéd Község Önkormányzat, mint közös önkormányzati hivatal székhelye, gyermekjóléti központ tekintetében szintén Záhony város, mint járásszékhely a feladatellátásra kötelezett.
Tekintettel arra, hogy az ellátásra kötelezett települési önkormányzatok a gyermekjóléti szolgáltatás működtetését társulás útján is biztosíthatják, mind a szolgálat, mind a központ tekintetében a feladatellátást a Záhony és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Mándoki Térségi Szociális Központ biztosítja.
A szolgáltatást az Intézmény keretein belül önálló szakmai egységként a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Család-és Gyermekjóléti Központ látja el.

Személyi feltételek

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatait Tiszabezdéd településen a gyermekjóléti szolgálat tekintetében 1 fő főállású családsegítő – heti 8 órában -, a gyermekjóléti központ tekintetében 1 fő főállású esetmenedzser – heti 8 órában – biztosítja. A családsegítő szociológia végzettséggel, az esetmenedzser szociális munkás végzettséggel rendelkezik.

Tárgyi feltételek

A szolgáltatás a 4624 Tiszabezdéd, Jókai út 1. szám alatti épületben működik.
A családsegítő önálló irodahelyiséggel rendelkezik, amely az esetmenedzser részére szükséges tárgyi feltételeket is biztosítja.
Számítógép, internet, nyomtató, fénymásoló, telefon az irodahelyiségben biztosított.

Szakmai tevékenység:

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele önkéntes, de ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét rendelheti el.

2024. évben keletkezett gondozási esetek száma a kapcsolatfelvétel módja szerint

Sor-szám	Megnevezés	Kapcsolatfelvétel száma
1	Önkéntes (gyermek kezdeményezte)	0

2	Önkéntes (szülő kezdeményezte)	0
3	Szülővel közösen	0
4	Más család-, és gyermekjóléti szolgálat, vagy központ által kezdeményezett, ide átirányított	0
5	Jelzőrendszer által kezdeményezett	3
6	Gyámhatóság által kezdeményezett	1
7	Összesen	4

A 2024. évben új esetként 4 család került a szolgálat látókörébe, mely 13 gyermeket érintett.
2 család (4 gyermek) **a szülők, család életviteli problémái**, 1 család (4 gyermek) **családi konfliktus**, 1 család (5 gyermek) a **Gyámhatóság kezdeményezése** miatt került a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolatba.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszeri tagoknak a gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Kompetenciahatárain belül mérlegeli a szükséges intézkedések megtételét, szükség esetén szociális segítő tevékenységgel segíti a gyermeket és családját, vagy egyéb gyermekvédelmi intézkedésre tesz javaslatot.
A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat az intézkedéséről tájékoztatja a jelzést tevőt.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat segítő tevékenységével érintett gyermekek száma nem és korcsoport szerint

Igénybevétel módja		0-2	3-5	6-13	14-17	Összesen
Együttműködési megállapodás vagy hatósági intézkedés alapján	Fiú	2	2	10	9	23
	Lány	2	3	12	5	22
	Összesen	**4**	**5**	**22**	**14**	**45**
Nem együttműködési megállapodás alapján	Fiú	2	1	3	3	9
	Lány	2	2	4	4	12
	Összesen	**4**	**3**	**7**	**7**	**21**
Összesen		**8**	**8**	**29**	**21**	**66**

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatot együttműködési megállapodás alapján azon családok és személyek veszik igénybe, akik esetében a probléma megoldása hatósági intézkedés nélkül, folyamatos segítő munkával orvosolható. Hatósági intézkedéssel érintett gyermekek, családok, akik esetében a Család-és Gyermekjóléti Központ a szolgálat családsegítőjét bevonta a szociális segítő tevékenységbe.

Együttműködési megállapodás vagy hatósági intézkedés alapján ellátottak száma:

A táblázatok adataiból kitünik, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évben **22 családdal**, **45 gyermekkel** végzett szociális segítő munkát, melyből a Család-és Gyermekjóléti Központ **24 gyermek** esetében kérte fel a szolgálatot a segítő tevékenység folytatására, mely **15 családot érint.**

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő folyamat leggyakoribb okai:

- életviteli probléma
- családi, kapcsolati konfliktus
- tankötelezettség mulasztása
- kiskorú elhanyagolása
- magatartási, nevelési problémák

17 gyermek (8 család) esetében a szülők, család életvitele, **4 gyermek** (1 család) esetében családi konfliktus, **15 gyermek** (5 család) kapcsán magatartási és nevelési problémák, **7 gyermek** (1 család) esetén gyermek elhanyagolása, **2** gyermek (1 család) esetében pedig családon belüli bántalmazás miatt került sor a gondozásra.

Szociális segítés keretében kerülnek gondozásra azok a gyerekek, családok ahol nincs szükség hatósági (gyámhivatal) beavatkozásra, de a gyermek/ek/ veszélyeztetettsége fennáll, vagy fennállhat. A családok önkéntesen vehetik fel a szolgálattal a kapcsolatot, vagy a jelzőrendszer által érkezett jelzés alapján a szolgálat keresi fel őket.

Az együttműködési megállapodással vagy hatósági intézkedés alapján gondozott ellátottak létszámváltozása 2020-2024 között

Év	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*
Együttműködési megállapodás vagy hatósági intézkedés alapján ellátottak száma	34	31	27	35	45

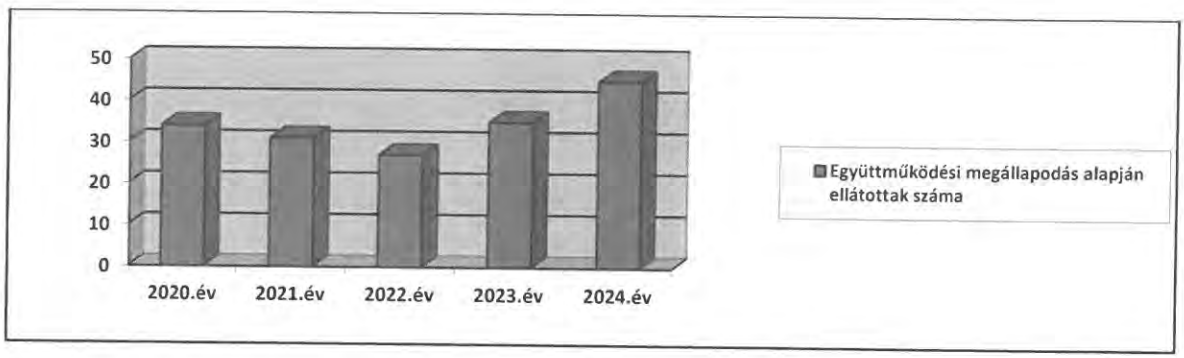

A táblázat adataiból is kitűnik, hogy 2024-es évben az ellátottak száma előző évhez képest növekvő tendenciát mutat. Ez a növekedés annak is köszönhető, hogy a tanintézményekben dolgozó óvodai-és iskolai szociális munkás olyan esetekben, melyet már nem tudnak helyben kezelni, felhívja a

jelzőrendszeri tagok figyelmét, jelzési kötelezettségük teljesítésére. Továbbá egyre több az olyan család, ahol a szülők életvitele, hozzáállása miatt a gyermekek többször is otthon maradnak, így az óvodai és iskolai hiányzásaik mennyisége meghaladják a törvényben meghatározott megengedhető intézményi mulasztások számát.

Egyszeri esetkezelések tapasztalatai:

Nem együttműködési megállapodás alapján azon családok és személyek veszik igénybe a szolgáltatást, akik esetében a probléma egyszeri találkozás alkalmával megoldható, vagy a hatóság környezettanulmány készítésére kéri fel a szolgálatot, tehát akik esetében nem szükséges a folyamatos segítő tevékenység.
2024. évben **69 kliens** került egyszeri esetkezelés során a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolatba, mely **21 gyermeket** érintett. Az egyszeri esetkezelések során a családsegítő nem köt együttműködési megállapodást a családdal, mivel a család problémája, nehézsége nem indokolja azt. Egyszeri segítségnyújtás alkalmával információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás keretében nyújtunk segítséget, illetve szükség esetén a probléma feltárása után a megfelelő ellátórendszerhez tovább irányítjuk a szolgáltatást igénybe vevőt. Ez a fajta segítő tevékenység gyakran több órás munkát jelent a szociális szakembernek.

A településen 2024. évben az egyszeri esetkezeléssel érintett helyzetek során ügyintézésben (hivatalos okmányok pótlása, ellátások igénylése) nyújtott segítséget a családsegítő, valamint környezettanulmány elkészítésében.

Nem együttműködési megállapodás keretében 21 gyermek (15 család) volt a szolgálat látókörében. Ebből a többség ügyintézéssel kapcsolatosan volt érintett. De előfordult közoktatási intézmény, védőnő vagy egyéb jelzőrendszeri tag által küldött jelzés is, mely kapcsán a szolgálat látókörébe kerültek ezek a kiskorúak, azonban további intézkedést nem igényelt a felmerült probléma.

Az egyszeri esetkezeléssel érintett ellátottak létszámváltozása 2020-2024 között

Év	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*
Egyszeri esetkezeléssel érintett ellátottak száma	33	26	16	34	69

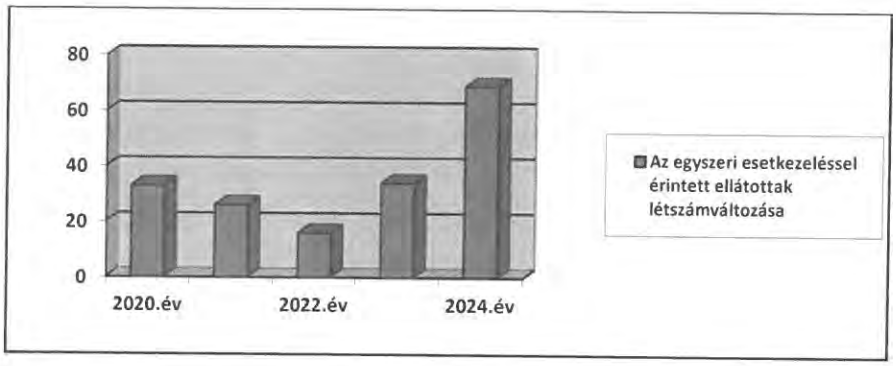

A táblázat adataiból is kivehető, hogy az előző évekhez képest az egyszeri esetkezelések mennyisége jelentős növekedést mutat. Ez köszönhető annak, hogy a településen egyre többen veszik igénybe a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat segítségét, ezek általában hivatalos ügyek intézésben, űrlapok kitöltésében, illetve tanácsadásban nyilvánul meg. Illetve van olyan eset is, amikor a jelzőrendszeri tagok élnek jelzéssel, de a probléma végül nem igényel gyermekvédelmi intézkedést, mivel a család ügyében nincs olyan mértékű veszélyeztetettségi tényező, amely indokolná azt.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége 2024. évben:

Hatósági intézkedés formája	Nem / korcsoport	0 – 2	3 – 5	6 – 13	14 – 17	18 –	Összesen
Védelembe vett	Fiú	1	1	5	2	2	11
	Lány	2	1	5	5	0	13
	Összesen	**3**	**2**	**10**	**7**	**2**	**24**
Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Fiú	0	0	0	0	0	0
	Lány	0	0	0	0	0	0
	Összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nevelésbe vett	Fiú	1	0	1	0	0	2
	Lány	1	0	3	2	0	6
	Összesen	**2**	**0**	**4**	**2**	**0**	**8**
Utógondozás, szakellátásból kikerült	Fiú	0	0	0	0	0	0
	Lány	0	0	0	0	0	0
	Összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Összesen		**5**	**2**	**14**	**9**	**2**	**32**

A táblázatok adataiból kitűnik, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere, 2024. évben Tiszabezdéd településen **védelembe vétel** keretén belül **24 gyermeket** (15 család) gondozott, akiknek az esetében a szolgálat és a központ közös családgondozást végzett. A védelembe vétel során az esetmenedzser és a családsegítő is együttműködik a családdal, ahol a két szakember intenzív szociális segítő tevékenységet folytat. A védelembe vétel egy olyan fontos lépcsőfok a gyermekvédelemben, mely még lehetőséget biztosít a változtatásra. Ezen családok esetében a gyermekjóléti szolgáltatás erőteljesebb, szorosabb együttműködésre kötelezi az érintetteket, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében már eleve a gyermekjóléti szolgáltatás részéről többirányú a támogatási lehetőség, a segítő tevékenység. 2024. évben a védelembe vétel okai között leginkább a tankötelezettség elmulasztása szerepelt. Egyre inkább jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek,

melynek hátterében gyakran a szülők elhanyagoló, következetlen nevelési attitűdje, valamint a gyermekekre rossz hatással lévő baráti társaság áll.
Fő cél a védelembe vétel során a gyermek, család motiválása, és szakszerű segítése a veszélyeztetettséget okozó problémák megszüntetése és a családban történő nevelkedés elősegítése érdekében.

A védelembe vétel egy olyan fontos lépcsőfok a gyermekvédelemben, mely még lehetőséget biztosít a változtatásra.

5 gyermek esetében a védelembe vételre igazolatlan hiányzás miatt került sor. Ez 5 családot érintett. Volt, akiknél családon belüli bántalmazás játszotta a legfőbb szerepet a védelembe vétel elrendelésében.

Több esetben a gyermek a fizikai és/ vagy érzelmi elhanyagolása miatt veszélyeztetett a szülők által, illetve a szülők életvitele nem biztosítja a gyermekek egészséges fejlődésének feltételeit (nyugodt családi légkör, erkölcsi normák közvetítése, stb.) a családban. Következetes nevelési módszerek hiányában, a gyermek magatartásában problémák jelentkeznek az iskolában, óvodában, valamint a tankötelezettség nem teljesítése is gyakori eset. A szülők többsége nem érzi annak felelősségét, hogy a veszélyeztetés okainak kialakulásában és elhárításában felelősségük van.

2024. évben a védelembevétel felülvizsgálatakor (10 család) 16 gyermek esetében eredményesség miatt került megszüntetésre a hatósági intézkedés, egy gyermek (1 család) esetében pedig nagykorúság miatt lett megszüntetve a védelembe vétel. Illetve egy családnál azért lett megszüntetve, mert elköltöztek a településről.
Egy esetben a gyermek agressziója, illetve deviáns magatartása miatt került sor a védelembe vételre, majd prostitúciós tevékenységek miatt először az ideiglenes hatályú elhelyezésre, majd nevelésbe vételre. A nevelésbe vétel a nagykorúság elérésével megszűnt.

Nevelésbe vétel keretén belül **8 gyermekkel** (3 család) működött együtt a Család-és Gyermekjóléti Központ.

A szakemberek feladata ezen együttműködési forma esetén sem könnyű. Fő cél a családdal való együttműködés során a nevelésbevétel megszüntetése.
Ebben az együttműködési formában az esetmenedzser az a személy, aki összekötő kapocs a gyermek és szülő között.

Hatósági intézkedéssel érintett ellátottak létszámváltozása 2020-2024 között:

Intézkedés formája	2020	2021	2022	2023	2024
Védelembe vétel	26	15	15	22	24
Ideiglenes hatályú elhelyezés	3	0	0	0	0
Nevelésbe vétel	19	14	11	4	8
Utógondozás	0	0	0	0	0

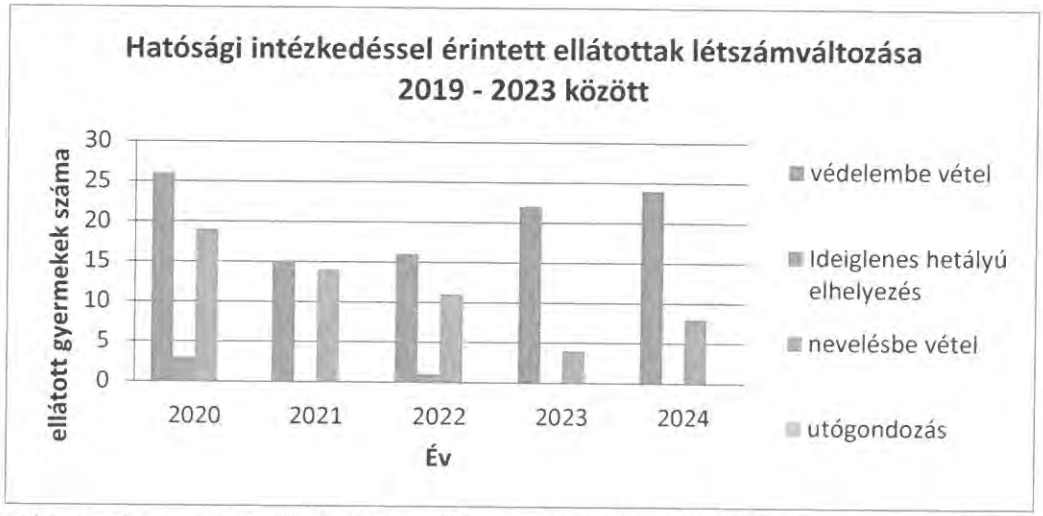

Megállapítható, hogy az elmúlt évekhez képest a hatósági intézkedéssel érintett ellátottak száma növekvő tendenciát mutat. A településre több problémás család költözött be az elmúlt évek során. A fiatal szülők meggondolatlan, felelőtlen magatartása, rossz párkapcsolat kialakítása és a helytelen életvitelük miatt konfliktus alakul ki a családban és több esetben rendőri intézkedésre is sor kerül.
A nevelésbe vett gyermekek szintén növekedett a tavalyi évhez képest, melynek oka az volt, hogy az éven a településen 2 olyan új család lakott, ahol a gyerekeket nevelésben voltak.

A hatósági kapcsolattartások tapasztalatai:

- Az esetmenedzser és a gyámhivatal közötti kapcsolattartás jó, hatósági intézkedésben érintettek ügyében megbeszélik a problémát. Közösen próbálnak olyan segítséget nyújtani, ami a családnak a legjobb, annak érdekében, hogy a gyermek a családjában nevelkedjen.
- A Család – és Gyermekjóléti Központ az esetekről elsősorban a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőjétől szerez tudomást. Gyermek veszélyeztetettsége esetén a jelzőrendszeri tagok írásbeli jelzését követően a családsegítő felveszi a kapcsolatot a családdal és az eset súlyosságának megfelelően jelzi tovább az esetmenedzsernek. Ezt követően az esetmenedzser felkeresi a családot, tájékoztatja a gyermekvédelmi intézkedés tartalmáról.

Veszélyeztetett gyermekek adatai 2024. évben *(család-és gyermekjóléti szolgálat és központ összesen):*

Ssz	A veszélyeztetettség oka		Veszélyeztetett kiskorúak száma
1	**Környezeti okok**		**42**
2	Ebből:	nevelési probléma	3
3		szülők, család életvitele (szenvedélybetegség, antiszociális viselkedés)	25
4		családi konfliktus	4
5		szülő(k) betegsége	0
6		gyermek családon belüli bántalmazása	2

7		gyermek elhanyagolása	7
8		egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés	0
9		iskolai kirekesztés, erőszak	0
10		kortárs csoport negatív hatása	1
11		elégtelen lakáskörülmények	0
12		kilakoltatás veszélye	0
13		munkanélküliség	0
14	**Magatartási okok**		**10**
15	Ebből:	gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0
16		aszociális/antiszociális viselkedés	1
17		drogfogyasztás	1
18		alkoholfogyasztás	0
19		játékszenvedély	0
20		csavargás	0
21		tankötelezettség mulasztása	8
22	**Egészségi okok**		**1**
23	Ebből:	tartós betegség	0
24		fogyatékosság	0
25		magatartás- vagy tanulási zavar	1
26	**Anyagi okok**		**0**

2024. évben a veszélyeztetett gyermekek száma 53 fő.

A táblázat adataiból is kitűnik, hogy 2024-ben a veszélyeztetett gyermekek körében a legmeghatározóbb veszélyeztető tényezők **a család környezetéből adódó okok voltak**. Ezek közül is a leggyakoribb probléma a szülők, család életvitele és a gyermekek elhanyagolása (általában fizikai jellegű) voltak. Több családban is előfordult, hogy a szülők életmódja miatt a gyermekek nem tudták rendszeresen teljesíteni óvodai, iskolai kötelezettségeiket, a gyerekek higiéniája nem volt mindig megfelelő, vagy hiányos felszerelésük volt. Továbbá ebből is adódóan sok gyermeknél fordult elő a tankötelezettség igazolatlan mulasztása. Sok esetben a gyermekek szégyelltek iskolába menni, vagy a szülő azért nem vitte el az óvodába, mert nem tudta rendesen tisztába tenni. A szülők sok esetben nem tudnak hatni gyermekeikre, a gyermek irányítja a felnőttet. Illetve egyre gyakoribbak az olyan szülők is, akik nem motiválják kellően gyermekeiket az iskola befejezésére, teljes mértékben a kiskorúra bízza a döntést, hogy bemegy-e az iskolába vagy sem. Ez általában köszönhető annak is, hogy a szülőnek szintén nincs megfelelő iskolai végzettségük, sok esetben a 8 általános sem. Jobb esetben alkalmi munkából élnek, rosszabb esetben pedig a gyermekek után járó segélyből, ezeket a szülőket pedig nehéz rávenni arra, hogy munkába álljanak. A gyerekek sok esetben látják a szülő negatív hozzáállását, ezért egyáltalán nincs számukra motiváció. Gyakran léptek fel magatartási vagy tanulási problémák is, mellyel a szülők nem minden esetben tudtak megbirkózni. Ezekben az esetekben előfordult, hogy a fiatalkorú deviáns magatartást tanúsított, az iskolában és a tanintézményen kívül is.

Veszélyeztetett gyermekek számának változása 2020-2024 között:

Év	2020	2021	2022	2023	2024
Veszélyeztetett gyermekek száma	28	39	38	39	53

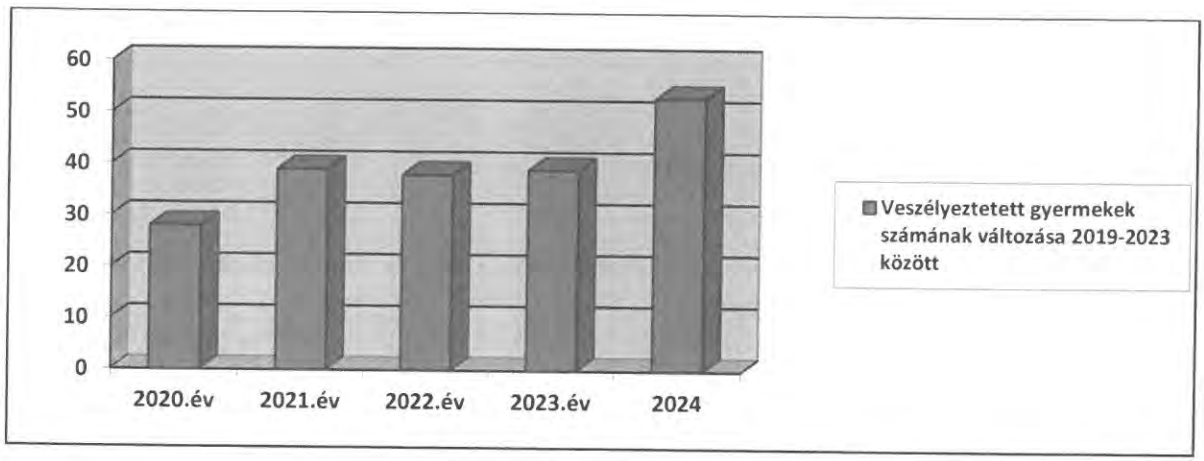

Veszélyeztetett gyermekek száma 2024. évben összesen **53** fő (25 család), mely az előző évihez képest jelentős növekedést mutat. Az esetszám növekedésének oka egyrészt a megfelelő jelzőrendszeri együttműködés, hiszen a jelzőrendszeri tagok élnek jelzési kötelezettségükkel, másrészt hogy egyre több olyan család van a településen, melyben a kiskorú gyermekek veszélyeztető környezetben élnek. De előfordult olyan család is, akinek hiába zárult le sikeresen a gondozása, egy év után újra a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe kerül, mivel a gondozás lezárása után nincs kontroll az életükben, vagy más jellegű problémák is felmerülnek esetükben.

A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységeinek adatai

Sor-szám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
1	Információnyújtás	130	20
2	Segítő beszélgetés	140	25
3	Tanácsadás	100	12
4	Ügyintézéshez segítségnyújtás	180	10
5	Konfliktuskezelés	20	5
6	Kríziskezelés	-	-
7	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáférésben	-	-
8	Közvetítés más szolgáltatásba	1	4
9	Esetkonferencia	2	4
10	Esetmegbeszélés	-	-
11	Esetkonzultáció	90	0
12	Szakmaközi megbeszélés	6	0
13	Szociális és mentálhigiénés csoportmunka	-	-
14	Egyéni és csoportos készségfejlesztés	-	-
15	Közösségfejlesztés	-	-
16	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	8	0

17	Családlátogatás	300	45
18	Adományközvetítés	5	10
19	Hátralékkezelési tanácsadás	-	-
20	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	-	-
21	Mediáció	-	-
22	Kapcsolattartási ügyelet	2	1
23	Családterápia	-	-
24	Pszichológiai tanácsadás	-	-
25	Jogi tanácsadás	-	-
26	Iskolai szociális munka	200	50
27	Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	7	8
28	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	3	4
29	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	14	22
30	Elhelyezési értekezleten, vagy tárgyaláson való részvétel	-	-
31	Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	-	-
32	Készenléti ügyelet	-	-

A fenti táblázat adataiból látható, hogy az **ügyintézésben való segítségnyújtás, a segítő beszélgetés, az információnyújtás és a családlátogatás** a leginkább jellemző a gondozás során végzett szakmai munkára. Az ügyintézésekben nyújtott segítségnyújtás pl. hivatalos levél értelmezése, pályázatok benyújtása, nyugdíjkérelmek stb.. Míg az információnyújtás rövid interakciót jelent az ügyfél és a szakember közt, addig a segítő beszélgetés több alkalmas, bizalmon alapuló kapcsolatot jelent. Jelentős számú a családlátogatás tevékenység, ami azt jelenti, hogy a családokat lakóhelyükön többször is meglátogatja a családsegítő. Az esetkonferencia kiváló módja annak, hogy a családban kialakult problémára a jelzőrendszer tagjai megoldást találjanak. A településen 2024-es évben 2 esetkonferencia került megrendezésre. Tiszabezdéd településén többször történt ruhaosztás, adományozás is, mely több családot és gyermeket is érintett.

A leggyakoribb tevékenységek alakulása 2020 – 2024 évben

Ssz.	Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
1	Információnyújtás	96	103	16	133	130
2	Segítő beszélgetés	42	44	9	152	140
3	Tanácsadás	26	28	4	75	100
4	Ügyintézéshez segítségnyújtás	185	201	16	167	180
5	Konfliktuskezelés	8	3	0	19	20
6	Esetkonferencia	5	0	3	3	2
7	Családlátogatás	376	504	257	264	300

Ahogy az a táblázat adataiból is kitűnik az előző évhez képest több szolgáltatás számában is növekedés történt. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy a gondozott családok körében folyamatosan változó jellegű problémák vannak jelen (munkaügyi, megélhetési, gyermeknevelési, konfliktuskezelési problémák), melyek megoldása érdekében a szakembereknek többet kell alkalmazniuk egyes

tevékenységeket (pl: tanácsadás, információnyújtás). A szülők többször fordulnak segítségért, akár ügyintézésben, akár tanácsért a családsegítő vagy esetmenedzser felé. A gondozás folyamán az ügyfelek ezt megtehetik a szolgálat irodájában, de általában a családlátogatások folyamán szokták igénybe venni ezeket a szolgáltatásokat. Papíralapú, elektronikus vagy telefonos ügyintézés esetén pedig az irodában keresik fel a családsegítő szakembert.

A gyermekjóléti szolgáltatás tevékenysége a kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek száma szerint

Sor-szám	Megnevezés	Kezelt problémák száma	Ellátott gyermekek száma
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	5	10
2	Gyermeknevelési	13	16
3	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	4	6
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	8	22
5	Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)	10	15
6	Szülők vagy a család életvitele	16	30
7	Szülői elhanyagolás	10	20
8	Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	7	4
9	Fogyatékosság, retardáció	-	-
10	Szenvedélybetegségek	-	-

A táblázatban szereplő adatok halmozott adatok, melyek azt tükrözik, hogy egy családon belül egy gyermek esetében, mely problémák összessége indokolja a gyermekjóléti szolgáltatásban való együttműködést.

A fenti adatok azt mutatják, hogy a szociális szakembereknek számtalan problémával kell megbirkózniuk a családgondozás során.

A családok problémái, - amelyeket valamilyen módon kezelni kell - az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem halmozottan fordulnak elő.

A kezelt probléma típusok közül a legnagyobb számban a szülők vagy család életvitele jelent meg, mely a legtöbb esetben a szülők alacsony iskolai végzettségéből, illetve a tovább hozott családi mintákból adódik. A szülők nem rendelkeznek bejelentett munkahellyel, ezért családjuknak csak korlátozott lehetőségeik vannak, amely sokszor a gyerekek megjelenésén, higiéniáján és a család lakhatásán, étkezésén is megmutatkozik. Sokszor az óvodai és iskolai mulasztások is a szülők hozzáállásából adódtak, mivel a szülők számára nem fontos sem az iskola befejezése, továbbtanulás, vagy a szakma szerzése.

A második legjellemzőbb probléma típus a magatartás, teljesítményzavar, mely ismét sok gyermeket érintett a településen. Egyre gyakoribb, hogy a szülő elveszíti a kontrolt gyermeke felett, ezért a gyerek mondja meg, hogy a szülő mit tegyen, sokszor ő irányít, ezt a magatartásformát pedig az iskolába is sokszor tovább viszi, melyből aztán később konfliktusa lesz pedagógusaival és iskolatársaival is. Illetve egyre jellemzőbb az is, hogy a gyermek rossz társaságba keveredik, az iskolában vagy azon kívül is.

Az elmúlt években nem egy szabálysértés történt ebből kifolyólag, mely következtében a fiatalkorúak ügyében védelembe vételre illetve pártfogó felügyeletre került sor.

Előfordul olyan család is van a településen, ahol a gyermeket csak az egyik szülő, vagy éppen a nagyszülő neveli. Ezeknél a szülőknél további nehézséget okoz, hogy a szülő kénytelen dolgozni családja fenntartása érdekében, ezért gyermekére nem jut minőségi idő, iskolai és szabadidős tevékenységét sem tudja mindig nyomon követni. A nagyszülő esetében, pedig a generációs szakadék miatt nehezen tud hatni nevelt unokájára, ebből is adódnak a gyermeknevelési problémák.

2024-ben Tiszabezdéd településén **nem volt válsághelyzetben lévő várandós anya**.

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gyermekek gondozása

Ssz	Megnevezés		Gyermekek száma			
			nem volt gondozásban	alapellátásban gondozott	védelembe vétel keretében gondozott	Összesen
1	Szabálysértést elkövetett	gyermekkorú	0	0	0	0
2		fiatalkorú	0	0	0	0
3		összesen	0	**0**	**0**	**0**
4	Bűncselekményt elkövetett	gyermekkorú	0	0	0	0
5		fiatalkorú	0	0	0	0
6		összesen	0	0	0	0
7	Összesen		**0**	**0**	**0**	**0**

A rendőrség beszámolójában leírtak alapján, 2024. évben bűncselekményt nem követtek el a korosztályhoz tartozók. A sértetti oldalon egy fiatalkorú lány sérelmére elkövetett testi sértési ügyet vizsgáltak, melyről jelzés nem érkezet a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Szabálysértést / bűncselekményt elkövetett gyermekek számának alakulása 2020-2024 évben

Ssz	Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
1	Szabálysértést elkövetett	1	0	2	4	0
2	Bűncselekmény elkövetett	1	1	1	0	0
3	Összesen	2	1	3	4	0

A táblázat adataiból kitűnik, hogy az előző évekhez képest, 2024-es évben csökkenő tendenciát mutat a szabálysértést elkövetett gyermekek száma. Ez abból adódhat, hogy az eddig érintett fiatalok betöltötték a 18 évet, illetve a védelembe vétel és a pártfogó felügyelet is sikeres volt, ezért több bűncselekményt vagy szabálysértést sem követtek el. Új fiatalkorú elkövető pedig nem került a rendőrség látókörébe 2024. évben.

A jelzőrendszer működése

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében veszélyeztetettséget **észlelő és jelző rendszer**t működtet, melynek keretében együttműködik többek

között az egészségügyi szolgáltatókkal (különösen védőnő, háziorvos, házi gyermekorvos), személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, köznevelési intézményekkel, rendőrséggel, ügyészséggel, bírósággal, pártfogó felügyelői szolgálattal.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat felé, továbbá hatósági intézkedést kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása valamint a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat elősegíti a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételét a megelőző rendszerben. Igyekszik a lehető legtöbb fórumon tájékoztatni a résztvevőket, hogy minden állampolgár (akár névtelenül is) tehet illetve kötelessége jelzéssel élni amennyiben kiskorúak veszélyeztetettségét észleli.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Sor-szám	Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
1	Egészségügyi szolgáltató	0	2	0	2	4
2	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	0	2	0	2	4
3	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	1	0	0	0	0
4	Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	0	0	3	0	1
5	Átmeneti gondozást biztosítók	0	0	0	0	0
6	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0	0	0	0
7	Közoktatási intézmény	10	4	4	16	15
8	Rendőrség	2	3	2	5	3
9	Ügyészség, bíróság	0	0	0	0	0
10	Pártfogó felügyelet	0	1	0	0	0
11	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	0	0	0	0	0
12	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	0	1	0	0
13	Állampolgár	0	0	0	1	0
14	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	2	0	0	1	1
15	Munkaügyi hatóság	0	0	0	0	0
16	Összesen	**15**	**10**	**10**	**25**	**24**

A táblázatból kitűnik, hogy az előző évhez képest, a 2024. évben a jelzések száma minimális mértékben csökkent. A csökkenés annak is köszönhető, hogy a tanintézményekben tevékenykedő óvodai-és iskolai szociális segítő sok esetben, még a probléma eszkalálódása előtt helyben, az intézményben tudja kezelni az adott helyzetet. A csökkenés ellenére továbbra is magas a jelzések száma, amely annak is köszönhető, hogy a településre az utóbbi években több olyan család is beköltözött a környező településekről, ahol a gyermekek nem megfelelő körülmények között élnek, valamint a szülők életvitele sem megfelelő: elhanyagolja gyermekeit, melynek következtében nevelési, magatartási problémák alakulnak ki, óvodai vagy iskolai mulasztások történnek. Ugyanakkor előfordult

szülők közötti konfliktus is, melynek a családban nevelkedő kiskorú gyermekek szem vagy fültanúi voltak. De volt olyan eset is, hogy a családban nevelkedő fiatalkorú várandós lett

A rendőrség részéről 2024. évben három családról érkezett jelzés, 2 esetben szülők közötti konfliktus, 1 esetben pedig kiskorú feltételezett elhanyagolása miatt.

A táblázatban feltüntetett intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyerek önmaga által előidézett súlyos magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény személyes adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli.

Az észlelő-és jelzőrendszer tagjaival a jogszabályban előírtaknak megfelelően működik együtt a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. Jelzés esetén a gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó kolléga fogadja a jelzést, visszajelez, kezdeményez, szervez, adatot gyűjt és információt a családok, egyének életkörülményeiről és szociális helyzetéről.
A jelzés történhet írásban, de szóban is megvalósulhat (melyet később írásban is kér a családsegítő). A családsegítő a jelzés fogadása után a probléma feltérképezése és annak súlyosságának megállapítását követően igyekszik a szociális munka eszközeivel segítséget nyújtani a családnak.

A gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása, a felmerült problémák mind szélesebb körű feltárása érdekében **esetmegbeszélést** tart.

Az esetmegbeszélés történhet

a) lehetőség szerint a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonva, esetkonferencia, egy adott család ügyében tartott megbeszélés,

b) a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés keretében.

Az **esetkonferencia** a segítő folyamatban kiemelt jelentőséggel bíró szakmai megbeszélés, ahol a segítő folyamatban részt vevő szakemberek a családdal/személlyel együtt közösen meghatározzák a segítő munka további irányát, fő kritériumait. Konkrét esethez kapcsolódóan hívjuk össze az esetkonferenciát, minden érintett fél részvételével.

2024-es évben 2 alkalommal történt esetkonferencia, amely 2 családot és 2 gyermeket érintett.

Szakmaközi megbeszélés során összehívjuk több szakma képviselőit különböző aktuális témában. A szakmaközi megbeszélés egy adott téma köré szerveződik, azonban arra mindig biztosítunk lehetőséget, hogy személyes konzultációk bonyolódhassanak le a szakemberek között, megtörténhessen a problémafelvetés a résztvevők részéről.
Szakmaközi megbeszélés 2024. évben az alábbi témakörökben történt:

1. **2024. 01. 04.: Év eleji teendők megbeszélése**
2. **2024. 04. 24.: Online tér veszélyei a gyerekekre**
3. **2024. 05. 06.: ADHD- val küzdő gyermekek iskolai megsegítése**
4. **2024. 05. 13.: ADHD- val küzdő gyermekek pszichológiai terápiás ellátása**
5. **2024. 12. 11.: Inkluzív szemlélet kialakítása az oktatási intézmények mindennapjaiban**
6. **2024. 12. 18.: Inkluzív szemlélet a gyakorlatban**

A gyermekjóléti szolgálat minden év február 28-ig **éves tanácskozás**t szervez, melynek keretében a megjelentek átfogóan értékelik a jelzőrendszer működését, javaslatot tesznek a hatékonyság javítása érdekében. A 2023. évi együttműködést értékelő éves tanácskozás Tiszabezdéd település vonatkozásában 2024. február 28. napján megtörtént, ahol javaslatként fogalmazódott meg a további hatékony együttműködés az észlelő-és jelzőrendszeri tagok között. Ennek a szoros együttműködésnek a fenntartása csak úgy valósulhat meg. ha a kapcsolattartás folyamatos és gyakori a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat között. Ennek érdekében a családsegítő rendszeresen felkeresi az oktatási- nevelési intézményeket, védőnővel szoros kapcsolatot tart, probléma esetén felkeresi a háziorvost, a szakmaközi megbeszélésekre meghívja a településen dolgozó jelzőrendszeri tagokat.
A gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően március 31-ig **intézkedési tervet** készít, mely tartalmazza a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait, az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket, az éves célkitűzéseket és a hatékonyság javítása érdekében szükségesnek tartott lépéseket.

Az éves intézkedési terv alapján a család-és gyermekjóléti szolgálat az alábbi szabadidős és prevenciós tevékenységeket valósította meg:

- A jelzőrendszeri tagok által beérkezett tájékoztatók figyelembe vételével a 2023. évi beszámoló megírása, éves tanácskozás megszervezése, lebonyolítása;
- 2024. évben kitűzött hat szakmaközi megbeszélése megszervezése és lebonyolítása;
- A szünidei kerékpártúra szervezése és lebonyolítása kistérségi szinten;
- Ruhaosztás megvalósítása.

Speciális szolgáltatások

A Család-és Gyermekjóléti Központ keretében az intézmény a gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl az alábbi speciális szolgáltatásokat nyújtja:

1. ***Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás*** a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Ennek keretében segíti:
a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
c) a gyermek, tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
f) a jelzőrendszer működését.

Iskolai szociális munkát önként vállalt feladatként a családsegítők és esetmenedzserek közreműködésével 2016. óta végez az Intézmény az általános iskolákban, mely 2018. szeptember 1-jétől - kötelező feladatként - az óvodákra is kiterjed. A feladatellátásra óvodai és iskolai szociális segítőt foglalkoztat a Mándoki Térségi Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Központ.

Óvodai - iskolai szociális szolgáltatást igénybe vevők száma Lónyay Menyhért Általános Iskola Tiszabezdédi Tagintézménye, valamint a Tiszabezdéd Napközi Otthonos Óvoda- Bölcsőde és Konyha vonatkozásában.

Szakmai tevékenységek:

- ***Egyéni szociális segítő tevékenység: 30 fő***
- ***Csoportfoglalkozás: 40 fő***
- ***Közösségi szociális segítő munka: 221 fő***

- **<u>Gyermekekre vonatkozó problémák:</u>**

A szülők motiválatlansága, a következetlen gyermeknevelés, melynek következménye az iskolakerülés a céltalanság. A gyerek az iskolában ért sérelmeit nem megfelelően mondja el a szülőnek, a szülő úgy érzi, hogy a gyermeke védelmében joga van az iskolában intézkedni. Érzékelhető az internet az okos telefonok gyakori használata azok negatív hatásai. Ez a probléma már óvodáskorú gyerekeknél is előfordul. Az iskolai hiányzás, magatartási, beilleszkedési problémák. Az iskolai bántalmazás, szóbeli bántalmazás. Természetesen a megfelelő szülői háttér a fenti problémákat mindenképpen tudja kezelni, de nem minden esetben.

- **<u>Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:</u>**
  - Még több prevenciós előadás, csoportfoglalkozás, kiscsoportos foglalkozás, egyéni, meghitt beszélgetések gyerekekkel, szülőkkel.
  - **Szülőket érintő foglalkozások:** - „Okos eszközök és a gyerekek. Gyerekek az interneten." A beszélgetés során érintjük többek között a gyerekek körében népszerű közösségi oldalakat, a lehetséges veszélyeket, illetve az okos eszközök jelenlétét a mindennapokban. „Konfliktuskezelés. Megoldási technikák."
  - **Pedagógusokat érintő programok:**
  - Veszélyeztetettség jelei a gyermekeknél."
  - A családon belüli lelki és fizikai bántalmazás jelei.
  - Mi a teendő veszélyeztetettség fennállása esetén

- **Összegzés:**

Az óvodai-iskolai szociális segítés az iskolában a gyermekek és a pedagógus körében, a visszajelzések alapján pozitív, elfogadott. A pedagógusok nyitottabbak, egyre több esetben kérik a segítséget, a tanácsot. Az együttműködésre a kölcsönös megbecsülés és bizalom a jellemző. A szakembert az intézmény vezetősége és a pedagógusok, is szeretetteljesen fogadják.

2. ***Készenléti szolgálat*** célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása; készenléti telefonos elérhetőség biztosítása, ahol a krízisbe került személyek azonnali és szakszerű segítséget kaphatnak a felmerült probléma kezelésére.

A településen készenléti szolgálat keretén belül nem érkezett jelzés kiskorú veszélyeztetettsége miatt.

3. ***Kapcsolattartási ügyelet*** keretében biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a felügyelt kapcsolattartás esetében a felügyeletet ellátó szakembert, az érintettek kérésére, valamint a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció), melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése.

A település vonatkozásában kapcsolattartási ügyelet keretén belül 1 család és 1 gyermek ügyében 2 alkalommal került sor segítségnyújtásra.

4. ***Pszichológiai tanácsadás:*** Intézményünk a Család-és Gyermekjóléti Központ szakfeladaton speciális szolgáltatás keretén belül biztosítja a pszichológiai tanácsadást, mely feladatot okleveles pszichológus, heti 5 órában lát el. A térítésmentes szolgáltatást a záhonyi járáshoz tartozó települések lakosai vehetik igénybe. Prioritást élveznek a gyermekvédelmi ellátásban részesülő, kollégák által menedzselt esetek.

A pszichológiai tanácsadás elsősorban az alábbi problémák megoldására fókuszál:

- életvezetési problémák;
- érzelmileg megterhelő élethelyzetek, krízishelyzetek (halál, súlyos betegség, egyéb veszteség);
- munkahelyi, családi, párkapcsolati problémák;
- átmeneti egyensúlyvesztés.

A települést érintően a családsegítő és az esetmenedzser 2 esetben kérte pszichológus szakember segítségét a kialakult probléma megoldása érdekében.

5. ***Jogi tájékoztatásnyújtás:*** szükség esetén együttműködési megállapodás alapján - ügyvéd áll a jogi segítségnyújtásra szoruló személyek szolgálatára, egy-egy jogi helyzet, peres eljárás menetének értelmezésében, szükséges dokumentumok előkészítésében.

A település vonatkozásában ügyvéd általi jogi segítségnyújtásra nem volt szükség.

6. ***Szociális diagnózis***

- A család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít:
  - a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,
  - a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul,
  - a jelzőrendszer tagjainak kezdeményezésére.

- A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.
- A szociális diagnózis egy olyan eszköz a problémák feltárására, amely leginkább alkalmas arra, hogy az ügyfél komplex, mindenre kiterjedő szükségleteit közösen mérjük fel.

A 2024-es évben Tiszabezdéd település viszonylatában nem készült szociális diagnózis, mivel nem volt olyan eset, ahol a család-és gyermekjóléti szolgálat és a család –és gyermekjóléti központ szükségesnek tartotta a diagnózis elkészítését.

Ellenőrzési tapasztalatok

2024. évben a gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében hatósági, módszertani ellenőrzésre nem került sor.

Jövőre vonatkozó célok, javaslatok

1. Szabadidős tevékenységek bővítése. Alternatív programokba bevonni a fiatalokat. Táboroztatási lehetőségek kihasználása.
2. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében, hatékonyabb együttműködést kialakítani a jelzőrendszerrel, illetve lehetőség szerint helyi, vagy térségbeli szervezetekkel (civil, egyházi). A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tovább erősítése: esetmegbeszélés, esetkonferencia, szakmaközi beszélgetések, kerekasztal, egymás munkájának megismerése, egymás kompetenciájának megismerése, információáramlás biztosítása.
3. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység hatékonyságának növelése, csoportfoglalkozások témáinak bővítése a köznevelési intézmények munkájának segítése érdekében.
4. Szociális diagnózis készítésével a járást érintő szolgáltatáshiány feltérképezése.
5. A családok segítése érdekében adományok gyűjtése.